

ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М. І. Пирогова

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. ректора ЗВО

Вікторія ПЕТРУЦЕНКО

31 серпня 2023 р.

ПОГОДЖЕНО

Завідувач кафедри

філософії та суспільних наук

проф. ЗВО Святослав ЧЕРКАСОВ

31 серпня 2023 р.

СИЛАБУС

наочальної дисципліни

**«Економіка охорони здоров'я.
Маркетинг медичних послуг»**

Спеціальність	226 Фармація, промислова фармація
Освітній рівень	Магістр
Освітня програма	ОПП «Фармація», 2022
Навчальний рік	2023-2024
Кафедра	філософії та суспільних наук
Лектор	доц. ЗВО, к.економ. Тетяна ВАКАР доц. ЗВО, к.пед.н Іванна МАРЧУК
Контактна інформація	philosophy@vnu.edu.ua, вул. Стуса, 2 (навчальний корпус №2). (0432) 672943
Укладач силябусу	доц. ЗВО Іванна МАРЧУК

1. Статус та структура дисципліни

Статус дисципліни	Вибіркова
Код дисципліни в ОПП та місце дисципліни в ОПП	ВК23, складова циклу дисциплін загальної підготовки
Курс/семестр	III курс (V семестр)
Обсяг дисципліни (загальна кількість годин/ кількість кредитів ЄКТС)	90 годин / 3 кредити ЄКТС
Кількість змістових модулів	1
Структура дисципліни	Лекції – 4 год. Практичні заняття – 8 год. Самостійна робота – 78 год.
Мова викладання	українська
Форма навчання	Заочна (При встановленні законодавством надзвичайних ситуацій форма проведення занять може бути змінена на дистанційну очну)

2. Опис дисципліни

Коротка анотація курсу, актуальність. Навчальна дисципліна «Економіка охорони здоров'я. Маркетинг медичних послуг» відіграє важливу роль в освіті сучасного фармацевта, оскільки дає можливість оволодіти економічними знаннями, навчитися швидко орієнтуватися в економічних процесах, оперативно приймати раціональні самостійні рішення. Вивчення дисципліни сприяє формуванню сучасного економічного мислення та підприємницької свідомості майбутніх фармацевтичних працівників, оволодінню ними економічною культурою, досягненню не тільки рівня теоретичних знань, але й практичних навичок.

Передреквізити

Для успішного засвоєння дисципліни здобувачу вищої освіти необхідні знання, отримані в процесі вивчення таких дисциплін загальної підготовки у загальноосвітній школі: «Людина і світ», «Громадянська освіта», «Основи правознавства», «Основи здоров'я».

Мета курсу та його значення для професійної діяльності

Метою навчальної дисципліни «Економіка охорони здоров'я. Маркетинг медичних послуг» є формування у студентської молоді основ економічного світогляду, який би забезпечив рівні для фахівців з вищою медичною освітою стартові можливості свідомих дій в економічному житті суспільства. У сучасних умовах ринкової економіки формування економічного мислення набуває надзвичайного значення. Адже випускники вищої школи – майбутні фахівці – повинні застосовувати отримані ними знання з економіки та фінансування, менеджменту та маркетингу на практиці в повсякденному житті і професійній діяльності, приймати управлінські рішення, володіти економічною культурою.

Постреквізити

У процесі вивчення дисципліни набуваються знання, необхідні для успішного засвоєння соціально-гуманітарних дисциплін, які забезпечують подальшу підготовку студентів-фармацевтів (основний компонент): «Безпека життєдіяльності», «Охорона праці та охорона праці в галузі», «Організація та економіка фармації» та вибіркові дисципліни: «Основи економічних теорій», «Основи законодавчого регулювання фармацевтичної промисловості», «Засади формування здорового способу життя», що передбачає інтеграцію викладання з цими дисциплінами та застосування отриманих знань, умінь та навичок у процесі подальшого навчання та у професійній діяльності.

3. Результати навчання:

Після успішного вивчення дисципліни здобувач зможе:

знати: економічні категорії, механізм дії економічних законів, особливості розвитку економічних процесів у суспільному житті в умовах ринку, соціально-економічні проблеми людського суспільства;

вміти: визначати сутність економічних процесів і явищ економічної системи, її структурних складових, господарського механізму та ринку як форми організації суспільного виробництва; трактувати економічні закони та вирізняти основні категорії; розраховувати основні показники господарської діяльності закладів охорони здоров'я; застосовувати отримані знання з економіки та фінансування, менеджменту та маркетингу у повсякденному житті і професійній практиці, здійснювати правильний економічний вибір; сформувати сучасний економічний тип мислення, реалізовувати на практиці сучасні методи економічного та фінансового аналізу діяльності закладів охорони здоров'я, як основи ефективного використання матеріальних, трудових та фінансових ресурсів галузі.

4. Зміст та логістика дисципліни

Опис навчальної дисципліни

Модуль 1. Економіка охорони здоров'я. Маркетинг медичних послуг	1 семестр 90 год/3 кредити	Лекції №№1–2 Практичні заняття №№1–4 Теми для самостійного опрацювання №№1–16

Дисципліна включає 15 тем, 1 модуль.

Тема 1. Теоретичні основи економіки охорони здоров'я. Механізм ринкової економіки у контексті галузі охорони здоров'я. Ринок послуг охорони здоров'я

Тема 2. Охорона здоров'я як галузь економіки. Економічна ефективність охорони здоров'я

Тема 3. Підприємницька діяльність у сфері охорони здоров'я. Конкуренція у сфері охорони здоров'я. Попит та пропонування.

Тема 4. Медична послуга як особливий товар на ринку сфери охорони здоров'я

Тема 5. Собівартість медичної послуги. Методика розрахунку вартості медичних послуг.

Тема 6. Ефективність діяльності закладів у сфері охорони здоров'я. Ціноутворення у сфері охорони здоров'я. Механізми регулювання цін.

Тема 7. Економічний аналіз функціонування медичного закладу. Інвестиційна привабливість сфери охорони здоров'я.

Тема 8. Фінансовий аналіз функціонування медичного закладу. Дохід і прибуток. Джерела фінансування у сфері охорони здоров'я: державні та недержавні

Тема 9. Основи менеджменту в галузі охорони здоров'я.

Тема 10. Планування у системі охорони здоров'я. Методика бізнес-планування.

Тема 11. Маркетинг як складова економічної науки. Маркетинг у системі охорони здоров'я. Стратегії маркетингу.

Тема 12. Управління маркетингом у сфері послуг. Визначення конкурентних переваг

Тема 13. Формування маркетингової конкурентної стратегії закладів охорони здоров'я у ринкових умовах

Тема 14. Принципи управління закладом охорони здоров'я. Мотивація персоналу

Тема 15. Здоровий спосіб життя: економічний та соціальний ефект.

Теми лекційного курсу розкривають проблемні питання відповідних розділів дисципліни.

На практичних заняттях студенти доповідають, дискутують, обґрунтовано відстоюють свої погляди та позиції, формулюють висновки до опрацьованої теми та розв'язують завдання.

Практичні заняття передбачають теоретичне обґрунтування основних питань теми та засвоєння наступних практичних навичок:

- 1) оцінювати основні економічні показники господарської діяльності медичних закладів;
- 2) оцінювати економічну ефективність від впровадження медичних технологій;
- 3) розробляти плани економічного розвитку медичного закладу;
- 4) розробляти бізнес-плани підприємницької діяльності у сфері надання медичних послуг;
- 5) визначати стратегії маркетингу, які забезпечать максимальне задоволення потреб населення у медичній допомозі;
- 6) визначати цінову політику, спрямовану на реалізацію стратегічних і оперативних завдань медичного закладу;
- 7) володіти методикою розрахунку вартості медичних послуг та оплати праці персоналу;
- 8) самостійно виконувати навчальні завдання поточного та підсумкового контролів без використання зовнішніх джерел інформації (наприклад, окрім випадків дозволених викладачем, підготовки практичних завдань під час заняття);

Самостійна робота студента передбачає підготовку до практичних занять, вивчення тем для самостійної позааудиторної роботи, підготовка презентацій, таблиць, схем, опрацювання наукової літератури та написання оглядів з наданих тем. Контроль засвоєння тем самостійної поза аудиторної роботи здійснюється на заняттях та підсумковому контролі з дисципліни.

Тематичні плани лекцій, календарні плани практичних занять, тематичний план самостійної позааудиторної роботи, обсяг та напрями індивідуальної роботи опубліковані на сайті університету.

Маршрут отримання матеріалів: Кафедра філософії та суспільних наук /Студенту/Очна форма навчання/ Фармація, промислова фармація / III курс /Навчально-методичні матеріали/ або за посиланням <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії>.

Доступ до матеріалів здійснюється з корпоративного акаунту студента <mailto:s000XXX@vnmu.edu.ua>

5. Форми та методи контролю успішності навчання

Поточний контроль на практичних заняттях	Методи: усне або письмове опитування, електронне опитування
Залік після завершення V семестру	Згідно з Положенням про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc(2022).pdf)

6. Критерії оцінювання

Оцінювання знань здійснюється згідно з Положенням про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc\(2022\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc(2022).pdf))

Поточний контроль	За чотирьох бальною системою традиційних оцінок: 5 «відмінно», 4 «добре», 3 «задовільно», 2 «незадовільно»
Оцінювання дисципліни:	Поточна успішність – від 122 до 200 балів (конвертація середньої традиційної оцінки за практичні заняття за 200-бальною шкалою): Сумарно від 122 до 200 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
180–200	A	відмінно	зараховано
170–179,99	B	добре	
160–169,99	C	добре	
141–159,99	D	задовільно	
122–140,99	E	задовільно	
0–121,99	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0–121,99	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Політика навчальної дисципліни/курсу

Студент має право на отримання якісних освітніх послуг, доступ до сучасної наукової та навчальної інформації, кваліфіковану консультативну допомогу під час вивчення дисципліни та опанування практичними навичками. Політика кафедри під час надання освітніх послуг є студентоцентрованою, базується на нормативних документах Міністерства освіти та Міністерства охорони здоров'я України, статуті університету та порядку надання освітніх послуг, регламентованого основними положеннями організації навчального процесу в ВНМУ ім. М. І. Пирогова та засадах академічної доброчесності.

Дотримання правил розпорядку ВНМУ, техніки безпеки на практичних заняттях. Інструктаж з техніки безпеки та поведінки під час сигналу «Повітряна тривога!» проводиться на першому практичному занятті викладачем. Проведення інструктажу реєструється в Журналі інструктажу з техніки безпеки.

Вимоги щодо підготовки до практичних занять.

Студент повинен бути підготовленим до практичного заняття, тестові завдання до поточної теми мають бути розв'язані, схеми та таблиці заповнені.

На заняття слід приходити вчасно, без запізнення. Студент, який запізнився більше, ніж на 15 хвилин на заняття, не допускається до останнього і повинен його відпрацювати в установленому порядку.

Студент повинен дотримуватись правил безпеки на практичних заняттях та під час знаходження у приміщеннях кафедри, діяти згідно встановлених інструкцій під час виникнення надзвичайних ситуацій.

Під час обговорення теоретичних питань студенти мають демонструвати толерантність, ввічливість та повагу до своїх колег та викладача; при виконанні завдань робоче місце має зберігатись у порядку.

Використання мобільних телефонів та інших електронних девайсів. Використання мобільних телефонів та інших електронних пристроїв на занятті допускається тільки під час електронного тестування або опитування та під час виконання пошукових і групових завдань.

Академічна доброчесність. Під час вивчення дисципліни студент має керуватись Кодексом академічної доброчесності ВНМУ ім. М. І. Пирогова ([https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/Основні-документи/Кодекс академічної доброчесності](https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/Основні-документи/Кодекс-академічної-доброчесності)). При порушенні норм академічної доброчесності під час поточного та підсумкових контролів студент отримує оцінку «2» та повинен її відпрацювати своєму викладачу в установленому порядку протягом двох тижнів після отриманої незадовільної оцінки.

Пропуски занять. Пропущені заняття відпрацьовуються в порядку, установленому Положенням про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім.М.І.Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc\(2022\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc(2022).pdf)) у час, визначений графіком відпрацювань (опублікований на сайті університету <https://www.vnmu.edu.ua/> кафедра філософії та суспільних наук) своєму чи черговому викладачу. Для відпрацювання пропущеного заняття студент має пройти тестування та письмово чи усно відповісти на питання до теми заняття.

Порядок допуску до підсумкового контролю з дисципліни наведений в Положенні про організацію освітнього процесу у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (посилання [https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc\(2022\).pdf](https://www.vnmu.edu.ua/downloads/pdf/polog_organiz_ocv_proc(2022).pdf)). До підсумкового контролю допускаються студенти, які не мають пропущених невідпрацьованих практичних занять та отримали середню традиційну оцінку не менше «3».

Додаткові індивідуальні бали у курсах за вибором не передбачені.

Вирішення конфліктних питань. При виникненні непорозумінь та претензій до викладача через якість надання освітніх послуг, оцінювання знань та інших конфліктних ситуацій, студент повинен спершу повідомити про свої претензії викладача. Якщо конфліктне питання не вирішено, то студент має право подати звернення до завідувача кафедри згідно з Положенням про розгляд звернень здобувачів вищої освіти у ВНМУ ім. М. І. Пирогова ([https://www.vnmu.edu.ua/ Загальна-інформація/основні-документи](https://www.vnmu.edu.ua/Загальна-інформація/основні-документи)).

Політика в умовах дистанційного навчання. Порядок дистанційного навчання регулюється Положенням про запровадження елементів дистанційного навчання у ВНМУ ім. М. І. Пирогова (<https://www.vnmu.edu.ua/загальна-інформація/основні-документи>). Основними навчальними платформами для проведення навчальних занять є **Microsoft Team**, **Google Meets**. Порядок проведення практичних занять та лекцій, відпрацювань та консультацій під час дистанційного навчання оприлюднюється на веб-сторінці кафедри на сайті університету (<https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії> /студенту).

Зворотній зв'язок з викладачем здійснюється через месенджери (Viber, Telegram, WhatsApp) або електронну пошту (на вибір викладача) в робочий час.

8. Навчальні ресурси

Навчально-методичне забезпечення дисципліни оприлюднено на сайті кафедри. Маршрут отримання матеріалів <https://www.vnmu.edu.ua/кафедра-філософії>/ студенту. Консультації проводяться два рази на тиждень згідно з графіком консультацій.

9. Розклад та розподіл груп по п'ятницям опублікований на веб-сторінці кафедри (<https://www.vntu.edu.ua/кафедра-філософії/студенту>).

Силабус з дисципліни «Економіка охорони здоров'я. Маркетинг медичних послуг» обговорено та затверджено на засіданні кафедри філософії та суспільних наук (протокол №1, від «30» серпня 2023 року)

Відповідальний за курс

Ірина МАРЧУК

Завідувач кафедри

Святослав ЧЕРКАСОВ